

KULTURUTSKOTTETS UTLÅTANDE 8/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen och till vissa lagar som har samband med den

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 oktober 2011 en proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 37/2011 rd) till förvaltningsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att kulturutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till förvaltningsutskottet.

- överinspektör Elina Immonen, inrikesministeriet
- undervisningsråd Birgitta Vuorinen, undervisnings- och kulturministeriet
- enhetschef Marja Pentikäinen, Rådet för Yrkehögskolornas Rektorer ARENE .

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av
— undervisnings- och kulturministeriet
— Finlands universitet UNIFI rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att utlänningslagen ändras. Syftet är att genomföra rådets direktiv 2009/50/EG av den 25 maj 2009 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning, nedan direktivet om högkvalificerad anställning.

Lagen föreslås bli kompletterad med bestämmelser om högkvalificerade arbetstagare enligt kraven i direktivet. Begreppen EU-blåkort och högkvalificerad anställning ska definieras i lagen. Där ska också föreskrivas om villkoren för uppehållstillstånd för högkvalificerade arbetstagare och för att återkalla tillståndet, hur länge tillståndet gäller och hur länge behandlingen av ansökan får ta.

Enligt direktivet ska innehavare av EU-blåkort åtnjuta likabehandling med medlemsstatens egna medborgare bland annat i fråga om social trygghet och utbildning. I det här sammanhanget föreslås ändringar också i universitetslagen och yrkehögskolelagen och lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet, folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård. Av lagtekniska skäl föreslås också lagen om ändring av utlänningslagen bli ändrad.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012. Lagen om ändring av lagen om ändring av utlänningslagen ska ändå träda i kraft den 1 januari 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I 9 § i den gällande universitetslagen föreskrivs det om universitetens uppdragsutbildning och i 10 § om avgiftsbelagda utbildningsprogram. Universiteten kan i praktiken ordna avgiftsbelagd uppdragsutbildning som leder till examen för andra än EU- och EES-medborgare och schweiziska medborgare. Inom ramen för försöket med kursavgifter kan universiteten ta ut avgifter av studerande som antagits till ett utbildningsprogram på främmande språk som leder till högre högskoleexamen, med undantag för EU- och EES-medborgare samt schweiziska medborgare. Motsvarande bestämmelser ingår i 26 a och b § i yrkeshögskolelagen.

Enligt artikel 14 i direktivet om högkvalificerad anställning ska innehavare av EU-blåkort åtnjuta likabehandling med medlemsstatens egna medborgare bl.a. när det gäller utbildning. De kan söka in som examensstuderande till finska universitet och högskolor precis som nu. Direktivets bestämmelse om likabehandling leder till att innehavare av EU-blåkort inte längre kan antas till uppdragsutbildning och att man inte kan ta ut terminsavgifter av dem. Detta gäller också deras familjemedlemmar enligt definitionen i utlänningslagen. I den aktuella propositionen föreslås ändringar på denna punkt i universitetslagen och yrkeshögskolelagen.

Genom de föreslagna ändringarna kommer bestämmelserna om uppdragsutbildning och avgiftsbelagda utbildningsprogram att harmoniseras med räckviddsbestämmelserna i lagen om studiestöd till den del de gäller personer som enligt utlänningslagen har rätt att uppehålla sig permanent i Finland. Inte heller de här personerna kan delta i en uppdragsutbildning eller terminsavgifter tas ut av dem.

Kulturutskottet anser att de föreslagna ändringarna i universitetslagen och yrkeshögskolelagen är förtydligande och tillstyrker dem.

Utskottet framhåller att förbudet mot att ta ut terminsavgifter hindrar till exempel maken till en innehavare av EU-blåkort att gå på avgiftsbelagd examensinriktad utbildning på främmande språk, även om den kanske skulle vara mycket lämplig och viktig med tanke på personens integration. Det är viktigt att utvärdera hur ändamålsenliga och fungerande de aktuella lagändringarna är samtidigt som man utvärderar hur lagstiftningen om högskolornas avgiftsbelagda uppdragsutbildning och avgiftsbelagda examensinriktade utbildning fungerar över lag.

Ställningstagande

Kulturutskottet anser

att förvaltningsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 8 november 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
vordf. Inkeri Kerola /cent
medl. Ritva Elomaa /saf
Satu Haapanen /gröna
Leena Harkimo /saml
Kimmo Kivelä /saf
Sanna Lauslahti /saml

Mika Niikko /saf
Mikaela Nylander /sv
Tuula Peltonen /sd
Tuomo Puumala /cent
Simo Rundgren /cent
Pauliina Viitamies /sd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.